

Патогенді биологиялық агенттердің патогендігі және қауіптілік дәрежесі бойынша сыныптамасын ескере отырып, патогенді биологиялық агенттерді аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттарын және патогенді биологиялық агенттердің тізбесін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 13 шілдедегі № 131 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 шілдеде № 33107 болып тіркелді

"Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздігі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабының 7) және 17-1) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН :

1. Қоса беріліп отырған:

1) патогенді биологиялық агенттерді аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттары;

2) патогенді биологиялық агенттердің патогендігі және қауіптілік дәрежесі бойынша сыныптамасын ескере отырып, патогенді биологиялық агенттердің тізбесі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігінің Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ресми интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің м.а.

Т. Султангазиев

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Экология және табиғи
ресурстар министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Ғылым және жоғары білім министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Қорғаныс министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Төтенше жағдайлар министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Ішкі істер министрлігі

"КЕЛІСІЛГЕН"

Қазақстан Республикасының
Ұлттық қауіпсіздік комитеті

Патогенді биологиялық агенттерді аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттары

1. Патогенді биологиялық агенттерді аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттары "Қазақстан Республикасының биологиялық қауіпсіздігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) 9-бабының 7) және 17-1) тармақшасына сәйкес әзірленді және патогенді биологиялық агенттерді (бұдан әрі – ПБА) аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттарын айқындайды.

2. ПБА-ны адамдардың және (немесе) жануарлардың және (немесе) адамдар мен жануарлар үшін ортақ аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызу өлшемшарттары мынадай жағдайлардың жиынтығы болып табылады:

1) ПБА патогендігі бойынша Заңның 13-бабының 1-тармағында көзделген патогендігі I немесе II топтардағы ПБА сыныптамасының өлшемшарттарына сәйкес келеді;

2) ПБА-мен жұмыс істеу биологиялық қорғаудың жоғары шараларын талап етеді;

3) жұқтырудың бірлі-жарым жағдайларының анықталуы төтенше жағдай туғызуға алып келеді;

4) аурудың ағымының өлімге алып келуге қабілетінің ықтималдығы жоғары;

5) жануарлардан адамдарға немесе керісінше жануарларға берілуі мүмкін инфекциялардың түрлеріне байланысты.

3. ПБА-ны адамдардың және (немесе) жануарлардың және (немесе) адамдар мен жануарлар үшін ортақ аса қауіпті инфекциялық аурулар туғызатындарға жатқызудың қосымша өлшемшарттары ретінде мыналар да пайдаланылады:

1) ағымы мен эпидемиялық, эпизоотиялық көрінісінің сипаты әдеттегідей емес инфекциялардың қоздырғыштары болып табылатын, осы өңірге тән емес жаңа ПБА-ның анықталуы;

2) өлімге әкеп соқтыратын белгілі ПБА қасиеттерінің мутациясы және (немесе) жоғары эпидемиялық және эпизоотиялық әлеует;

3) осындай ПБА-дан туындаған инфекциялардың тиімді диагностикасы мен профилактикасын қоса алғанда, қызметтер мен инфрақұрылымның ден қоюға әзір болмауы;

4) осындай ПБА-дан туындаған инфекцияның эпидемиялық және (немесе) эпизоотиялық көріністері салдарынан ұлттық қауіпсіздікті, оның ішінде әлеуметтік-экономикалық жағдайды тұрақсыздандырудың жоғары тәуекелі;

5) бактерияға қарсы препараттардың басым бөлігіне резистентті және (немесе) сыртқы ортада резистентті ПБА-ны анықтау;

6) халықаралық ұйымдардың биологиялық қауіпсіздік саласындағы ұсынымдары;

7) биологиялық тәуекелдерді бағалау нәтижелері.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау
министрінің м.а.
2023 жылғы 13 шілдедегі
№ 131 Бұйрығына
қосымша 2

Патогенді биологиялық агенттердің патогендігі және қауіптілік дәрежесі бойынша сыныптамасын ескере отырып, патогенді биологиялық агенттердің тізбесі

Патогендік топтары		Микроорганизмдер тобы	Топтың түрлік құрамы	Аурудың атауы
1	2	3	4	
Патогендігі I топтағы патогенді биологиялық агенттер				
Патогендігі I топ – аса қауіпті инфекциялардың қоздырғыштары	Бактериялар	<i>Yersinia pestis</i>		Оба
	Вирустар	Filoviridae: Марбург вирусы		Марбург геморрагиялық қызбасы
		Эбола вирусы		Эбола геморрагиялық қызбасы
		Arenaviridae: Ласса вирусы		Ласса геморрагиялық қызбасы
		Хунин вирусы		Аргентиналық геморрагиялық қызба
		Мачупо вирусы		Боливиялық геморрагиялық қызба
		Себиа вирусы		Бразилиялық геморрагиялық қызба
		Гуанарито вирусы		Венесуэлалық геморрагиялық қызба
		Poxviridae (Ortopoxvirine туысы): табиғи шешектің вирусы (Variolae)		Адамның табиғи шешегі
		Маймыл шешегі вирусы (Monkeypox)		Маймыл шешегі

		Herpesviridae: В маймыл вирусы	Созылмалы энцефалит және энцефалопатия
Патогендігі II топтағы патогенді биологиялық агенттер			
Бактериялар		Bacillus anthracis	Күйдіргі
		Vibrio cholerae (уытты штамдар)	Тырысқақ
		Burkholderia mallei Pseudomonas mallei	Сап
		Burkholderia pseudomallei Pseudomonas pseudomallei	Мелоидоз
		Francisella tularensis	Туляремия
		Brucella туысы: B. melitensis, B. abortus, B. suis, B. neotomae, B. ovis, B. canis, B. ceti, B. pinnipedialis, B. microti	БруцеллҰз
		Escherichia coli (веротоксин өндіретін штамдар: O157:H7, O104:H4 және басқалар)	Геморрагиялық колибактериоз Гемолитикалық-уремиялық синдром
Хламидиялар	Chlamydomphila psittaci	Орнитоз (пситтакоз)	
Риккетсиялар		Rickettsia rickettsii	Жартасты таулардың дақты қызбасы
		Rickettsia tsutsugamushi	Цуцугамуши қызбасы
		Coxiella burnetii	Қу қызбасы (коксиеллҰз)
		Togaviridae: Жылқы энцефаломиелиттерінің вирустары (Венесуэла ЖВНЭ, Шығыс ШЖВЭ, Батыс БЖЭ)	Масалар энцефалиттері, энцефаломиелиттер, энцефаломенингиттер
		Семлики, Бибару, Эвергладес, Чикунгунья, О'Ньонг-Ньонг, Карель, Синдбис, Росс өзені, Майяро, Мукамбо, Сагиума қызбаларының вирустары	Қызбалы аурулар: Семлики, Бибару, Эвергладес, Чикунгунья, О'Ньонг-Ньонг, Карель, Синдбис, Росс

Патогендігі II топ – аса қауіпті инфекциялардың қоздырғыштары		өзені, Майяро, Мукамбо, Сагиума қызбалары
	Жапон энцефалиті (ЖЭ), Батыс Ніл, Ильеус, Росио, Сент-Луис (энцефалиттер), Усуту, (энцефалит) Муррей алқабы кешенінің вирустары	Энцефалиттер, менингоэнцефалиттер
	Карши, Кунжин, Сепик, Вессельсборн Зика, Риобраво, Денге, Сокулук	Қызба аурулары
	Сары қызба	Геморрагиялық қызба
	Гемморагиялық қызбалардың вирустары: Киассанур орманы аурулары, омбылық	Геморрагиялық қызбалар (Киассанур орманы аурулары, омбылық)
	Bunyaviridae:	
	(Bunyavirus тұқымдасы): С кешені – Анеу, Мадрид, Орибока, Осса, Рестан және басқа вирустары	Миозиттермен және артриттермен қызбалар
	Калифорниялық энцефалит, Ла Кросс энцефалиті, Джеймстаун-каньоны, Зайцев-Беляков, Инко, Тягиня энцефалиті вирустары	Энцефалиттер, энцефаломиелиттер, менингоэнцефалиттер, менингеальды синдроммен және артриттермен қызбалар (Ла Кросс энцефалиті, калифорниялық энцефалит, Джеймстаун-каньоны энцефалиті)
	(Phlebovirus тұқымдасы): Сицилия, Неаполь, Тоскана, Рифт-Валли қызбасының вирустары	Энцефалиттер, қызба, артриттер және миозиттер түрінде көрінетін Паппатачи, Рифт-Валли
	Вирустар	

	москит қызбалары және басқалар
(Nairovirus тұқымдасы): Дугбе энцефалитінің вирусы	Дугбе энцефалиті
Найроби, Ганджам қой аурулары вирустары	Менингиальды синдромы бар қызба (Найроби ауруы, Ганджам қызбасы)
(Orthonairovirus тұқымдасы) Конго-Қырым геморрагиялық қызбасы вирусы	Конго-Қырым геморрагиялық қызбасы
(Hantavirus тұқымдасы): Хантаан, Сеул, Пуумала, Чили, Аидо, Андес, Таиланд, Добрава, Белград, Хабаровск, Тула және басқа вирустар	Бүйрек синдромы бар геморрагиялық қызбалар, өкпе (кардиопульмональдық) синдромы бар геморрагиялық қызбалар
Reoviridae (Orbivirus тұқымдасы): Кемерово кене қызбасы, Колорадо кене қызбасы, қойдың көк тілі ауруы, Чангвинол қызбасы, Орунго қызбасы вирустары	Менингиальды синдроммен және артриттермен қызбалар (Кемерово кене қызбасы, Колорадо кене қызбасы, қойдың көк тілі ауруы, Чангвинол қызбасы, Орунго қызбасы)
Rhabdoviridae (Lyssavirus тұқымдасы): құтырма вирусы	Құтырма
Құтыру (арктикалық құтырма), Лагос-бат (жарқанаттар құтырмасы) вирустары	Жалған құтырма (вирустық арктикалық энцефаломиелит), энцефалопатия
Picornaviridae (Aphthovirus тұқымдасы): аусыл вирусы	Аусыл

		Arenaviridae: Такарибе, Пичинде лимфоциттік хориоменингит вирустары	Астениялық менингиттер және менингоэнцефалиттер
		Picornavirida, Enterovirus туыстастығы	Энзоотиялық энцефаломиелит (Тешен ауруы)
	Уыттар	Тырысқақ уыты	Инттоксикация (тырысқақ)
Патогендігі II топ – инфекциялық аурулардың қоздырғыштары		C гепатитінің вирусы	C вирустық гепатиті, гепатоцеллюлярлық карцинома
		Nodaviridae: Д және E гепатиттерінің вирустары	Д және E вирустық гепатиттері
		Hepadnaviridae: B гепатиті вирусы	B вирустық гепатиті
		Retroviridae: адамның иммун тапшылығы вирустары (АИТВ-1, АИТВ-2)	АИТВ-инфекциясы
		Адамның Т-лимфотропты вирусы	Адамның Т-жасушалық лейкозы және лимфомасы
		Coronaviridae: SARS вирусы	Ауыр жіті респираторлық синдром
		MERS вирусы	Таяу Шығыс респираторлық синдромы
	SARS-CoV-2	Жаңа коронавирус инфекциясы	
	Flaviviridae: көктемгі-жазғы кене энцефалитінің (барлық типтерінің), Алма-Арасан, Апои, Лангат, Негиши, Повассан кене энцефалиттерінің, қойлардың шотландтық энцефаломиелитінің вирустары	Энцефалиттер және энцефаломиелиттер (көктемгі-жазғы кене, Алма-Арасан, Апои, Лангат, Негиши, Повассан), қойлардың шотландтық энцефаломиелиті	

Вирустар

Orthomyxoviridae Influenzavirus туыстастығы	Құс тұмауы, жылқы тұмауы
Flaviviridae Pestivirus туыстастығы	Шошқаның классикалық обасы
Togaviridae Alphavirus туыстастығы	Жылқыларды ң инфекциялық энцефаломиел иті
Iridoviridae тұқымдастығы	Шошқаның африкалық обасы
Paramyxoviridae Paramyxovirus туыстастығы	Құстардың Ньюкасл ауруы, ірі қара малдың парагрипп ауруы
Paramyxoviridae	Етқоректі жануарларды ң обасы
Poxviridae Parapoxvirus туыстастығы	Қойлардың контагиозды эктимасы
Poxviridae Leporipoxvirus туыстастығы	Қоянның миксоматозы
Poxviridae Capripoxvirus туыстастығы	Қойлар мен ешкілердің шешегі, ірі қара малдың нодулярлық дерматиті
Reoviridae Orbivirus туыстастығы	Қойлардың катаральды қызбасы (Блютанг)
Retroviridae Lentivirinae туыстастығы	Жылқыларды ң жұқпалы анемиясы
Retroviridae Oncoviridae туыстастығы	Ірі қара малдың лейкозы
ДНК-бар герпесвирустардың үш типі: 1 типті Equine herpesvirus-классикалық жылқы ринопневмониясының вирусы (2 тип — коитальды экзентема қоздырғышы, 3 тип-цитомегало тәрізді инфекцияның қоздырғышы).	Жылқы ринопневмон иясы
Herpesviridae Varicellavirus туыстастығы	Ауески ауруы

	Herpesviridae, Herpesvirus туыстастығы В тобы	Марек ауруы
	Herpesvirida Pitovirus туыстастығы	Құстардың жұқпалы ларинготрахеиті
	Picornoviridae Enterovirus туыстастығы	Үйректердің гепатиті
	Coronaviridae Coronavirus туыстастығы	Құстардың жұқпалы бронхиті
	Coronaviridae Coronavirus туыстастығы	Шошқалардың трансмиссивті гастроэнтериті
	Birnaviridae Avibirnavirus туыстастығы	Гамборо ауруы (жұқпалы бурсит)
	Bunyaviridae Orthobunyavirus туыстастығы	Шмалленберг ауруы
Риккетсиялар	Rickettsia typhi	Егеуқұйрық бөртпе сүзегі
	Rickettsia prowazeki	Эпидемиялық бөртпе сүзегі Брилля-Цинссер ауруы
	Cowdria burneti	Қу-безгек
	Cowdria ruminantium	Гидроперикардит
	Candida albicans	Кандидамикоз
	Blastomyces dermatitides	Бластамикоз
Скрепи	Ірі қара малдың кеуекті энцефалопатиясының қоздырғышы	С и ы р құтырмасы
	Тұяқтылардың созылмалы қалжырататын ауру қоздырғышы	Байлауда ұстаған бұғы мен бұланның созылмалы шаршау ауруы
	Күзендер энцефалопатиясының қоздырғышы	К ү з е н трансмиссивті энцефалопатиясы
		Қой мен ешкінің

Приондар (ба яу нейроинфекцияның қоздырғыштары)		жітілеу энцефалопатиясы
	Өлімге әкелетін отбасылық ұйқысыздық қоздырғышы	Өлімге әкелетін отбасылық ұйқысыздық
	Адамның оливопонтocerebellярлық атрофиясының қоздырғышы	I типті оливопонтocerebellярлық атрофия
	Адамның трансмиссивті кеуекті энцефалопатиясының қоздырғышы	Амиотрофиялық лейкоспонгиоз
	Крейцфельд-Якоб ауруының қоздырғышы (CJD агенті)	Крейцфельд-Якоб ауруы Герстман — Страусслер — Шейнкер синдромы
	Қуру жітілеу кеуекті энцефалопатиясының қоздырғышы	Қуру жітілеу кеуекті энцефалопатиясы
Микроорганизмдер шығаратын уыттар	Ботулотоксиндердің барлық түрлері	Интоксикация, қараңыз ботулизм
	Тетанотоксин	Интоксикация, қараңыз сіреспе
Саңырауқұлақтар (терең микоздардың қоздырғыштары)	<i>Blastomyces dermatitidis</i>	Бластомикоз
	<i>Coccidioides immitis, Coccidioides posadasii</i>	Кокцидиоидомикоз
	<i>Histoplasma capsulatum</i> (var. <i>capsulatum</i> и <i>duboisii</i>)	Гистоплазмоз
	<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	Паракокцидиоидомикоз
Патогендігі III топтағы патогенді биологиялық агенттер		
	<i>Bordetella pertussis</i>	Көкжөтел
	<i>Borrelia recurrentis</i>	Қайталама іш сүзегі
	<i>Campylobacter fetus</i>	Абсцесс, септицемия, кампилобактериоз
	<i>Campylobacter jejuni</i>	Энтерит, холецистит, септицемия
	<i>Clostridium botulinum</i>	Ботулизм

Бактериялар	<i>Clostridium tetani</i>	Сіреспе
	<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	Дифтерия
	<i>Erysiphehthrix rhusiopathiae</i>	Эризипеллоид
	<i>Helicobacter pylori</i>	12 елі ішек және асқазан жарасы гастриті
	<i>Legionella pneumophila</i>	Легионеллез
	<i>Leptospira interrogans</i>	Лептоспироз
	<i>Listeria monocytogenes</i>	Листерия
	<i>Mycobacterium Leprae</i>	Алапес
	<i>Mycobacterium tuberculosis</i> <i>Mycobacterium bovis</i> <i>Mycobacterium avium</i>	Туберкулез
	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	Гонорея
	<i>Neisseria meningitidis</i>	Менингит
	<i>Nocardia asteroides</i>	Пневмония, мидың абсцесі
	<i>Nocardia brasiliensis</i>	Менингоэнцефалит, менингит, сепсис, остеомиелит
	<i>Pasteurella multocida</i>	Пастерелле, пневмония, менингит және басқалар
	<i>Proactinomyces israelii</i>	Актиномикоз
	<i>Salmonella paratyphi A</i>	А паратифі
	<i>Salmonella paratyphi B</i>	В паратифі
	<i>Salmonella typhi</i>	Іш сүзегі
	<i>Shigella spp.</i>	Дизентерия
	<i>Treponema pallidum</i>	Мерез
	<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	Жалған туберкулез
	<i>Vibrio cholerae</i> O1 уытты емес	Диарея
	<i>Vibrio cholerae</i> non O1 (O139) уытты емес	Диарея, жара инфекциясы, септицемия және басқалар
	<i>Salmonella dublin</i> <i>Salmonella cholerae suis</i> <i>Salmonella abortus ovis</i> <i>Salmonella abortus egvi</i> <i>Salmonella typhimurium</i> <i>Salmonella pullorum gallinarium</i>	Жануарлар сальмонеллезі

Clostridium perfringens Clostridium hovyi Clostridium oedematiens Clostridium septicum Clostridium hystolyticum	Брадзот, қойлардың анаэробтық энтеротоксем иясы, ірі кара малдың эмфизематозд ы карбункулы , қатерлі ісік
Fusobacterium necrophorum	Некробактери оз
Erysipelothrix insidiosa	Шошқа тілмесі
Leptospira Pomona Leptospira Tarassovi Leptospira Hebdomatis Leptospira Gryppotyphosa Leptospira Icterohaemorrhagiae Leptospira Canicola	Лептоспироз
Mycobacterium paratuberculosis	Паратуберкул ез
Trichomonas foetus	Трихомоноз
Borrelia hyodysenteria	Шошқа дизентериясы
Mycoplasma mycoides var mycoides	Ірі кара малының жұқпалы (к онтагиозды) плевропневмо ниясы
Mycoplasma mycoides var. capri.	Ешкілердің жұқпалы (к онтагиозды) плевропневмо ниясы
Bacteroides nodosus	Тұяқ шірігі
Staphylococcus aureus ovinus Pasteurella haemolytica	Қойдың жұқпалы желінсауы
Pasteurella multocida var. suis Bordetella bronchiseptica vasus	Шошқаның жұқпалы атрофиялық риниті
Rickettsia sibirica	Солтүстік Азияның кене бөртпесүзегі
	Жерорта теңізінің

Патогендігі III топ	Риккетсиялар	<i>Rickettsia conorii</i>	дақты қызбасы
		<i>Rickettsia sharoni</i>	Израиль қызбасы
		<i>Rickettsia sp. now?</i>	Астрахань қызбасы
		<i>Rickettsia akari</i>	Везикулярлы риккетсиоз
		<i>Rickettsia australis</i>	Солтүстік Квинслендтің кене бөртпесүзегі
		<i>Rickettsia japonica</i>	Жапондық дақты қызба
		<i>Rickettsia sp. now?</i>	Африка қызбасы
		<i>Rickettsia sp. now?</i>	Кене риккетсиозы "ТТТ" Тайланд "штаммы"
	Эрлихиялар (Ehrlichiae кiшi тұқымдасы, Rickettsiaceae тұқымдастығы)	<i>Ehrlichia sennetsu</i>	Сеннетсу ауруы
		<i>E. canis</i>	-
		<i>E. chaffeensis</i>	-
	Хламидиялар	<i>Chlamydia trachomatis</i>	Трахома, урогенитальды хламидиоз
		<i>Chlamydomphila pneumoniae</i>	Пневмония, артрит
		<i>Chlamydia psittaci var ovis</i>	Қойдың хламидиозды қiш тастаулары
		Orthomyxoviridae: А, В және С тұмауының вирустары	Тұмау
		Picornaviridae, Enterovirus тұқымдасы: полиомиелит вирустары - жабайы штамдар	Полиомиелит
		А және Е гепатиттерінің вирустары	Энтеральды гепатиттер
		жіті геморрагиялық конъюнктивит вирусы (АНС)	Геморрагиялық конъюнктивит
		Herpesviridae:	

Вирустар	I және II типті қарапайым герпес вирустары	Қарапайым герпес
	зостер-желшешек герпесвирусы	Желшешек, құрсау герпес теміреткі
	6 типті герпес вирусы (HBLv-HHv6)	Адамның В-лимфоциттерінің зақымдануы, туу экзантемасы, лимфопролиферативті аурулар
	цитомегалия вирусы	Цитомегалия
	Эпштейн-Барр вирусы	Инфекциялық мононуклеоз, Беркитт лимфомасы, назофарингеальді карцинома
	Picornaviridae Enterovirus туыстастығы	Шошқаның везикулярлы ауруы
	Orthomixoviridae А типті Orthomixovirus туыстастығы	Шошқа тұмауы
	Coronaviridae Coronavirus туыстастығы	Шошқаның вирустық гастроэнтерит
	Coronaviridae Coronavirus туыстастығы	Тауықтардың жұқпалы бронхиті
	Bunyaviridae Phlebovirus туыстастығы	Рифт алқабының безгегі (энзоотикалық мүйізді малдың гепатиті)
Aspergillus flavus Aspergillus fumigatus Aspergillus terreus	Аспергиллез	
Candida albicans Candida glabrata Candida crusei Candida tropicalis	Кандидоз	
Cryptococcus neoformans	Криптококкоз	
Cladophialophora bantiana	Феогифомикоз	

Саңырауқұлақтар	Ramichloridium mackenziei	Феогифомикоз
	Penicillium marneffeii	Пенициллез
	Actinomyces bovis	Актиномикоз
	Trichophyton faviforme Trichophyton gypsum Trichophyton egvunum	Трихофития
	Microsporum egvunum Microsporum gypsum Microsporum lanosum Microsporum nfnun	Микроспория
Қарапайымдылар	Leishmania donovani	Висцеральды лейшманиоз
	Pentatrichomonas (Trichomonas) hominis	Ішек трихомониазы
	Plasmodium vivax Plasmodium malariae Plasmodium falciparum Plasmodium ovale	Безгек
	Trichomonas vaginalis	Несеп-жыныс жолдары трихомониазы
	Trypanosoma cruzi	Америкалық трипаносомиаз (Шағас ауруы)
	Trypanosoma gambiense Trypanosoma rhodesiense	Африкалық трипаносомиаз (Ұйқы ауруы)
	Trypanosoma congolense Trypanosoma vivax Trypanosoma brucei	Трипаносомоз
	Trichomonadidae тұқымдасының Trichomonas foetus	Трихомоноз
	Echinococcus multilocularis	Альвеолярлы эхинококкоз
	Echinococcus granulosus	Гидатидозды эхинококкоз
	Trichinella spp.	Трихинеллез
	Taeniidae тұқымдасының Echinococcus granulosus	Эхинококкоз
	Taeniarhynchus saginatus	Тениаринхоз (Бұқа таспа құрты)
	Fasciola hepatica	Фасциолез
	Opistorchis falineus	Описторхоз
	Anaplasma marginale Anaplasma ovis	Анаплазмоз

Гельминттер	Gastrophilidae	Гастрофилез
	Trichocephalidae	Трихоцефалез
	Ascaridae тұқымдасының Parascaris equorum нематодалары, Ascaridae тұқымдастығы	Параскаридоз
	Ascaris lumbricoides	Аскаридоз
	Trypanosoma ninae kohl-jakimovi	Су-ауру
	Cysticercus bovis Cysticercus cellulosae	Цистицеркоз (финноз)
	Multiceps multiceps (Coenurus cerebralis) түрінің Taeniidae тұқымдасына жататын цестодалардың дернәсілдері	Ценуроз
	Oestrus ovis	Эстроз
	Thlaziidae тұқымдасы мен Thlazia туыстастығы, Spirurata қатарына жататын нематодалар	Телязиоз
Буынаяқтылар	Sarcoptes scabiei	Қышыма
Токсиндер	Микотоксиндер	Микотоксикоз
	Дифтерия токсині	
	А тобының стрептококкты токсині	

Патогендігі IV топтағы патогенді биологиялық агенттер

	Aerobacter aerogenes	Энтерит
	Bacillus cereus, Bacillus subtilis	Тағамдық токсикоинфекция
	Bacteroides spp	Сепсис, бас пен мойынның іріңді инфекциясы, ОЖЖ іріңді инфекциясы, стоматинфекция, іріңді плеврит, жұмсақ тіндердің іріңді инфекциясы, параректальді абсцесс, декубитальды ойық жаралар, табан жаралары, остеомиелит, ішкі абдоминальды инфекциялар

Borrelia spp.	К е н е спирохетозы
Bordetella bronchiseptica Bordetella parapertussis	Бронхосептик оз Көкжөтелге ұксас ауру
Branchamella catarrhalis	Төменгі және жоғарғы тыныс алу жолдарының қабыну аурулары, созылмалы бронхиттер, уретриттер, эндокардитте р , менингиттер
Burkholderia cepacia	Жергілікті қабыну процестері және сепсис
Burkholderia thailandensis	Жергілікті қабыну процестері
Campylobacter spp	Гастроэнтери т, гингивит, периодонтит
Citrobacter spp	Жергілікті қабыну процестері, тағамдық токсикоинфек циялар
Clostridium perfringens, Clostridium novyi, Clostridium septicum, Clostridium histolyticum, Clostridium bifermentans	Г а з д ы гангрена
Eikenella corrodens	Перитонзилля рлық абсцесс, ми абсцессі
Escherichia coli	Энтерит
Eubacterium endocarditidis	Септикалық эндокардит
Eubacterium lentum, Eubacterium ventricosum	Қайталама септицемиа, абсцестер
Flavobacterium meningosepticum	Менингит, септицемиа

Бактериялар

Enterococcus faecalis Enterococcus faecium	Эндокардит, созылмалы обструктивті бронхит, жара инфекциясы, септицемиа
Flavobacterium meningosepticum	Менингит, септицемиа
Haemophilus influenza	Менингит, пневмония, ларингит
Hafnia alvei	Холецистит, цистит
Klebsiella ozaenae	Озена
Klebsiella pneumoniae	Пневмония
Klebsiella rhinoscleromatis	Риносклерома
Mycobacterium spp., Mycobacterium photochromogens , Mycobacterium scotochromogens , Mycobacterium nonphotochromogens, Mycobacterium rapid growers	Микобактери оздар
Mycoplasma genitalium, Mycoplasma hominis, Mycoplasma pneumoniae	Урогенитальд ы жолдың кабыну процестері, жүктілік кезіндегі асқынулар Жоғарғы тыныс алу жолдарының кабыну аурулары, пневмония
Propionibacterium avidum	Сепсис, абсцестер
Proteus spp. Proteus vulgaris Proteus mirabilis	Тағамдық токсикоинфек ция, сепсис, жергілікті кабыну процестері
Pseudomonas aeruginosa	Сепсис, жергілікті кабыну процестері
Salmonella spp.	Сальмонеллез
Serratia marcescens	Сепсис, жергілікті кабыну процестері

Staphylococcus spp.	Тағамдық токсикоинфекция, септицемия, пневмония
Streptococcus spp	Пневмония, тонзиллит, полиартрит, септицемия, ревматизм, жақ-бет түсының іріңді инфекциясы, некротикалық фасциттер, миозиттер, уытты шок синдромы, скарлатина, тісжегі, импетиго, тілме қабыну
Vibrio spp., Vibrio parahaemolyticus, Vibrio mimicus, Vibrio fluviales, Vibrio vulnificus , Vibrio alginolyticus	Диарея, тағамдық токсикоинфекция, жара инфекциясы, септицемия және басқалары
Yersinia enterocolitica	Энтерит, колит
Actinomyces albus	Актиномикоз
Staphilococcus	Стафилококкоз
Streptococcus egypti	Жылкының сақауы
Escherichia coli	Колибактериоз (ішек таяқшасы)
Haemophilus	Шошқалардың гемофилезді ауруы
Diplococcus lanceolatus	Қозылардың диплококкозы
Mycoplasma agalactiae	Қойдың инфекциялық агалактиясы

Mycoplasma gallisepticum	Респираторлық микоплазмоз
Mycoplasma hyopneumoniae	Энзоотиялық пневмония
Bacillus Larvae	Аралардың америкалық шіріме ауруы
Peptostreptococcus pluton	Аралардың еуропалық шіріме ауруы
Vibrionaceae тұқымдасының Aegomonas туыстастығына жататын вирус	Балықтардың аэромонозы
Mycoplasma synoviae	Синовия микоплазмасы
Mycoplasma gallisepticum	Микоплазмоз галлисептикум
Adenoviridae: аденовирустардың барлық түрлері	ЖРВИ, пневмония, конъюнктивиттер
Reoviridae: Адам реовирустары, Адамның ротавирустары, Небраска бұзауларының диарея вирусы (NCDV)	Риниттер, гастроэнтериттер Гастроэнтериттер және энтериттер
Picornaviridae, А және В тобындағы Коксаки вирустары, ЕСНО вирустары Энтеровирустар 68-71 түрлері Адамның риновирустары – 130 түрі Кардиовирустар: энцефаломиокардит вирусы және Менго вирусы	ЖРВИ, Борнхольм ауруы, герпангина, полиневрит, серозды менингит, диарея, ЖРВИ, полиневрит, увеит конъюнктивит, энцефаломиокардит, перикардит
Coronaviridae: адамның коронавирустары -	ЖРВИ (температурасыз профузды мұрын бітелуі), энтерит

Патогендігі IV топ	Вирустар	Caliciviridae: Норфолк вирусы	Ж і т і гастроэнтерит
		Paramyxoviridae: 1-4 типті адамның паратұмау вирустары, тыныс алудың синцитиальды вирусы (РС вирусы), эпидемиялық паротит вирусы, кызылша вирусы, Ньюкасл ауруы вирусы	ЖРВИ, бронхопневмо ния Пневмония, бронхит, бронхиолит Эпидемиялық паротит Қызылша Конъюнктиви т
		Togaviridae Rubivirus тұқымдасы: қызамық вирусы	Қызамық
		Rabdoviridae, Vesiculovirus тұқымдасы: везикулярлы стоматит вирусы	Везикулярлы стоматит
		Roxviridae: сиыр шешек вирусы, эктромелия вирусы, сауыншылардың түйін вирусы, Орфавирус Контагиозды моллюск вирусы, Тана және Яба вирустары	Сиыр шешегі Тышқандарды ң эктромелиясы Сауыншылар дың қолының созылмалы ауруы Контагиозды пустулярлы дерматит Тері мен шырышты қабықтардың контагиозды моллюскі Тана және Яба ауруы
		Retroviridae Род Lentivirus туыстастығы	Қойлардың б а я у инфекциялар ы (скрепи, висна-маеди, аденоматоз)
		Herpesviridae Herpesvirusbovis 1 туыстастығы	Ірі кара малдың инфекциялық ринотрахеиті
Flaviviridae Pestivirus туыстастығы	Ірі кара малдың вирустық диареясы		

	Herpesviridae тұқымдасына жататын құрамында ДНҚ бар вирус	Ірі қара малдың қатерлі катаральды қызбасы
	Herpesviridae тұқымдасына жататын вирус	Құстардың жұқпалы ларинготрахеиті
	Parvoviridae Aleutian mink disease parvovirus туыстығы	Күзеннің Алеут ауруы
	Herpesviridae тұқымдасына жататын вирус	Тұқы балықтарының шешегі
	Lessavirus туыстығына жататын құрамында РНК бар Rhabdoviridae	Тұқы балықтарының геморрагиялық септицемиясы
	Absidia corymbifera	Зигомикоз
	Acremonium spp.	Гиалогифомикоз
	Alternaria spp.	Феогифомикоз
	Aphanoascus fulvescens (анаморфа - Chrysosporium)	Гиалогифомикоз
	Apophysomyces elegans	Зигомикоз
	Aspergillus spp. Aspergillus niger, Aspergillus nidulans	Аспергиллез
	Aureobasidium pullulans	Феогифомикоз
	Basidiobolus spp.	Зигомикоз
	Beauveria bassiana	Феогифомикоз
	Botryomyces caespitosus	Ботриомикоз
	Candida spp. Candida brumptii, Candida crusei, Candida intermedia, Candida pseudotropicalis, Candida tropicalis, Candida guilliermondii	Кандидоз
	Chaetomium spp.	Феогифомикоз
	Cephalosporium acremonium, Cephalosporium cinnabarium	Цефалоспориоз
	Cladophialophora spp.	Феогифомикоз
	Cokeromyces recurvatus	Зигомикоз
	Conidiobolus spp.	Зигомикоз

Саңырау
кұлақтар
(микоз
қоздырғыш
тары)

Cryptococcus spp.	Криптококкоз
Cunninghamella bertholletiae	Зигомикоз
Curvularia spp.	Феогифомикоз
Emmonsia spp.	Адиаспиромикоз
Epidermophyton floccosum	Дерматофити
Exophiala spp.	Феогифомикоз
Fonsecaea spp.	Феогифомикоз, хромомикоз
Fusarium spp.	Гиалогифомикоз
Geotrichum spp. Geotrichum candidum	Гиалогифомикоз
Graphium eumorphum	Феогифомикоз
Gymnoascus dankalensis	Онихомикоз
Histoplasma falciformis	Эпизоотиялық лимфангоит
Hopaea werneckii	Қара тұғыр
Lacazia loboi	Лобо ауруы
Leptosphaeria spp.	Эумицетомдар
Madurella spp.	Эумицетомдар
Malassezia spp.	Малассезиоз
Microascus spp.	Гиалогифомикоз
Microsporum spp.	Дерматофитиялар
Mortierella wolfii	Зигомикоз
Mucor spp. Mucor mucedo	Мукокороз
Nattrassia mangiferae (Scytalidium spp.)	Онихомикоз
Neotestudina rosatii	Эумицетома
Ochroconis spp.	Феогифомикоз
Onychocola spp.	Онихомикоз
Paecilomyces spp.	Гиалогифомикоз
Penicillium spp. Penicillium crustosum, Penicillium luteo-viride, Penicillium notatum	Гиалогифомикоз Пенициллез

Phaeoacremonium spp.	Феогифомико з
Phialemonium spp.	Феогифомико з
Phialophora spp.	Феогифомико з
Phoma spp.	Феогифомико з
Piedraia hortae	Қара тұғыр
Pneumocystis carinii	Пневмоцистоз
Pseudoallecheria boydii (Scedosporium apiospermum)	Хромомикоз, Эумицетома
Pseudochaetosphaeronema larense	Эумицетома
Pyrenochaeta spp.	Онихомикоз
Pythium insidiosum	Питиоз
Ramichloridium spp.	Феогифомико з
Rhinocladiella aquaspersa	Хромомикоз
Rhinosporidium seeberi	Риноспориди оз
Rhizomucor spp.	Зигомикоз
Rhizopus spp.	Зигомикоз
Saksenaea vasiformis	Зигомикоз
Scedosporium prolificans	Гиалогифоми коза
Scopulariopsis spp.	Гиалогифоми коз
Sporothrix schenkii	Споротрихоз
Syncephalaspum racemosum	Зигомикоз
Pityrosporum orbiculare	Түрлі түсті теміреткі
Rhizopus nigricans	Мукороз
Trichoderma spp.	Гиалогифоми коз
Trichophyton spp.	Шандырлы микоз
Trichosporon cerebriforme	Түйінді трихоспория
Ulocladium spp.	Феогифомико з
Wangiella dermatitidis	Феогифомико з
Botryomyces ascoformans	Ботриомикоз
Stachybotrus altemans	Стахиботриот оксикоз

	Achorion туыстастығының саңырауқұлақтары	Парша
	Ascosphaera туыстастығының қалталы саңырауқұлақтары	Аскосфероз
Қарапайым дылар	Acanthamoeba culbertsoni, spp	Менингоэнцефалит
	Babesia caucasica Babesia bovis Babesia caballi	Бабезиоз
	Balantidium coli	Балантидиоз
	Blastocystis hominis	Колит
	Cryptosporidium parvum	Криптоспори диоз
	Cyclospora cayetanensis	Циклоспороз
	Entamoeba histolytica	Амебиоз
	Isospora belli Lamblia intestinalis	Энтерит
	Lamblia intestinalis(Giardia lamblia)	Лямблиоз
	Leishmania major Leishmania tropica	Т е р і лейшманиозы
	Naegleria spp.[нэглерия эспэпэ]	Менингоэнцефалит
	Sarcocystis suihominis Sarcocystis hominis (bovihominis)	Саркоцистоз
	Pentatrichomonas hominis	Колит
	Leishmania tropica major	Т е р і лейшманиозы
	Toxoplasma gondii	Токсоплазмоз
	Theilerioses annulata	Тейлериоз
	Piroplasma bigeminum	Пироплазмоз
	Буынаяқты лар	Psoroptidae
Acarapis woodi		Акарапидоз
Sarcoptes тобына жататын кенелер		Саркоптоз
Acarus тобына жататын қышыма кенелер		Арахнозы